

Søe-Lieutenant-Selskabet.

Tirsdag den 25. Januar 1938 Kl. 19³⁰

Kommandørkaptajn *Kjølser*:

Kadetuddannelsen og vor nye Søkrigsskole.

KADETUDDANNELSEN
OG
VOR NYE SØKRIGSSKOLE

Foredrag af
Kommandørkaptain Kjølsten

1938

Søe-Lieutenant-Selskabet.

Tirsdag den 25. Januar 1938 Kl. 19³⁰

Kommandørkaptajn *Kjølsen*:

Kadetuddannelsen og vor nye Søkrigsskole.

FORMANDEN.

Medlemmer, der ønsker Smørrebrød efter Mødet, maa underrette Økonomaen
inden Kl. 15⁰⁰ samme Dag.

K A D E T U D D A N N E L S E N

og

V O R N Y E S Ø K R I G S S K O L E .

Foredrag holdt i Søe-Lieutenant-Selskabet

af

Kommandørkaptajn F. K j ø l s e n

den 25' Januar 1938.

M i n e H e r r e r !

Grunden til, at jeg i Aften taler om "Kadetud-
dannelsen og vor nye Søkrigsskole", er den, at Marinemini-
steriet i Foraaret 1937 har givet Ordre til at ændre den hid-
til gældende Uddannelsesplan for Søkadetter for at imødekom-
me de Krav, som Søværnsloven af 1937 stiller til Forøgelsen
af Antallet af Søofficerer.

Dette har endvidere haft de Konsekvenser, - som
iøvrigt allerede tidligere har givet sig til Kende, - at vor
hidtidige Søofficersskole i Nyboder ikke mere kan opfylde de
Fordringer til Plads, der vil blive stillet til den - og
iøvrigt heller ikke i andre Henseender kan siges at tilfreds-
stille Tidens Krav til en Skolebygning, hvorfor Marineministe-
riet ligeledes har givet Ordre til at udarbejde Projektet til
en helt ny Skolebygning, beliggende paa Holaaen.

Da Selskabets Medlemmer maa forudsættes at have
en særlig Interesse for denne for Marinens Fremtid saa vigti-
ge Sag, falder det naturligt, at ~~saa~~^{ogaa} Selskabets Medlemmer
~~og Søværnet~~ i Almindelighed faar Lejlighed til at stifte Be-
kendtakab med de Planer, der er under Udvikling. Denne Frem-
stilling kunde forhaabentlig give Anledning til en befrugten-
de Diskussion her i Selskabet i Aften, hvorved Ideer kunde
luftes og Meninger udveksles ogsaa fra Sider, der hidtil ikke
har haft Lejlighed til at sysselsætte sig med disse Problemer,
- hvilket alt forhaabentlig kan bidrage til det bedst mulige
Resultat af selve Sagen: Vore Kadetters Uddannelse.

Som Titlen paa mit Foredrag angiver, falder dette
i 2 Afsnit, hvoraf det første omfatter en almindelig Fremstil-
ling af Kadettens Uddannelse i Udlandet og herhjemme, -
medens jeg i det andet skal omtale Grundene til at vi skal
have en ny Skole for til Slut at omtale selve Projektet hertil.

Plan I.   Oversigt over Søkadetternes Uddannelse i:

Gennemsnits Alder	England	Japan	Danmark	U.S.A.	Sverige	Tyskland	Frankrig	Italien									
13-14																	
14-15	Cadet 44																
15-16	Maaneder Dartmouth.																
16-17		Special Entry.															
17-18	Cadet (8)	Cadet (10)	Kadet. (12)														
18-19	Midshipman (28)	Midshipman (28)	Kadet. (12)	Loerling. (3)	Kadet 4' Kl. (8) (4)	Kadet (4)	Matelot 1' (9)										
19-20			Kadet. (12)	Asp. (7) (4)	Kadet (8) 3' Kl. (4)	Kadet 1' Togt (6) 2' Togt. (6)	(3)	Kadet 3' Kl. (10) (2)									
20-21	Act. Sub. Lieutenant Grw & Ports (13)	Act. Sub. Lieutenant Grw & Ports (13)	Kadet. (12)	Søkadet Kl. C (8) (4)	Kadet (8) 2' Kl. (4)	1' Klasse (7) 3' Togt (5)	Arbejtsd. (6) Matrose (2½) (3)	Kadet 2' Kl. (10) (2)									
21-22			Togt (12)	Søkadet Kl. B (8) (4)	Kadet (8) 1' Kl. (4)	2' Klasse (7) (5)	Seekadet (7½)	Kadet 1' Kl. (3) (3)									
22-23	Sub. Lieuten. 13-36	Sub. Lieutn. (13-36)	Underløjtnant. (12)	Søkadet Kl. A (8) (4)		Fähnrick Mürwick (7) Fennik. (6)	Vaabenkursus (4) Oberfähnrick (6)	(6)									
23-24																	
Samlet Uddannelsestid i Maaneder																	
33	1937	1937	1933	1937	1933	1937	1933	1937	1933	1937	1933	1937	1938	1933	1937	1933	1937.
Til Søfs	do c. 60	c. 60	?	24	23	19	12	12	21	22	30	17	19	24	15	30	13
J Land	do 57	13	?	48	40	32	36	36	15	24	24	19	23	36	21	26	23
Jalt.	do c. 117	c. 73	?	72	63	51	48	48	36	46	54	36	42	60	36	56	36

Til Søfs { Sejlskib -----
 Kadetskib -----
 Andet Orlogsskib -----

J Land -----

( ) = Antal Maaneder.

Selvom vor Kadetuddannelse taget som Helhed hviler paa over 250-aarig gamle Traditioner, og som særlig Kadetskole sikkert hører til en af de ældste i Verden, vilde det dog være at arbejde med Skyklapper paa, dersom vi undlod at kaste et Blik udenfor vort eget lille Lands Grænser og søgte at drage Lærdomme fra andre Stater, selvom disse alle baade er langt større og arbejder med helt andre Krav, end vi gør.

Jeg vil begynde med at kaste et Streiflys over nogle Magters Kadetuddannelse til Land og til Søs og i det følgende nævne Landene i den Rækkefølge, som Længden af deres Kadetuddannelse angiver, begyndende med den længste og iøvrigt henvise til den ophængte Plan I, som jeg beder Tilhørerne betragte, samtidig med at jeg gennemgaar de forskellige Lande.

Af Hensyn til Foredragets Længde maa jeg i Hovedsagen indskrænke mig til at omtale den Uddannelse, Sø-Kadetterne modtager og kun periferisk omtale de andre Kadetgrupperes ~~Uddannelse~~ *indeunder Svarnet.*

England:

Det kommer næppe som en Overraskelse, at vi i England - alle maritime Magters Forbillede - finder en Uddannelse, der i Længde virker aldeles overvældende i Sammenligning med alle andre.

Den engelske Kadetskole er installeret i det mægtige Bygningskompleks, - som flere af os kender, - der er beliggende paa de Højdedrag, der behersker Byen Dartmouth ved Munden af River Dart.

Ca. 65 % af Søofficererne i den britiske Flaade er oprindelig fra "Royal Naval Academy" i Dartmouth, medens

ca. 33 % træder ind i Tjenesten som "Special Entry Cadets"; de resterende 2 % kommer dels fra den faste Mandskabsstamme, dels fra Underofficerer og fra Lærlinge-Institutioner.

Af Hensyn til Tiden vil vi indskrænke os til at betragte de to førstnævnte Kategorier.

Seamant-Skolen er nærmest at betragte som en sømiliter Kostskole for Drengene, hvor man træder ind i en Alder af 13½ til 14 Aar uden særlig Adgangseksamen, men som Betingelse kræves, at man har britisk Indfødsret og er af ren europæisk Oprindelse.

Hvis en Kommission dernæst finder, at Aspiranternes Opdragelse, aandelige Niveau samt hele Ekstraktion er saaledes, at disse maa anses at tilfredsstille de Krav, som man i Almindelighed maa stille til en fremtidig Søofficer i den engelske Flaade, faar Aspiranterne Lov til at gennemgaa et Legemsefterseyn og en psykoteknisk Prøve.

Tre Klasser begynder hvert Aar, en i Januar, en i Maj og en i September.

Skolen har ialt 11 Terminer, hver paa 4 Maaneder. En normal Klasse er paa ca. 40 Kadetter, - d.v.s. at ca. 120 Kadetter forlader Skolen hvert Aar.

Herfra gaar Kadetterne ombord paa et særligt Kadetskib, - tidligere "Frobisher", fremtidig "Vindictive"; - hvor de efter et 6 - 8 Maaneders Togt tager en Eksamen og udnævnes til Midshipman.

For at tilfredsstille de forøgede Personelkrav har man indført "Special Entry Cadets". To Gange om Aaret antages Studenter hertil fra visse eksamensberettigede Skoler af en særlig Admiralitetskomité, hvorfra Kadetterne - der er mellem 17 - 18 Aar gamle -

direkte gaar ud med det forømtalte Kadetskib.

Efter 6 til 12 Maaneders Tøgt med de andre Kadetter bliver de Midshipmen og faar derefter ganske samme Uddannelse som Dartmouth-Kadetterne, - kun er "Special Entry Cadets" ca. 6 å 12 Maaneder ældre end Dartmouth-Kadetterne.

Midshipmen udkommanderes derpaa med Flaaden. Efter 2 Aar og 4 Maaneders Tjeneste underkastes de en Eksamen i Sømandskab og Tjenestekendskab, hvorpaa de udnævnes til "Acting Sub-Lieutenant", - hvis de bestaar, - og tilkommanderes derpaa "Royal Naval College" i Greenwich i 6 Maaneder med et derpaa følgende Specialkursus i Artilleri, Torpedolære og Navigation i Portsmouth. Minimumstiden til dette kursus er 15 Maaneder. Derpaa udkommanderes de alle til Sø. Medens ovennævnte kursus gennemgaaes, udnævnes "Acting Sub-Lieutenant" til "Sub-Lieutenant" efter 5 til 9 Maaneders Tjeneste som "Acting Sub-Lieutenant" afhængig af Resultaterne fra Dartmouth og Øvelses-skibet. "Sub-Lieutenant" udnævnes til Leutnant efter 13 til 36 Maaneders Tjeneste, afhængig af Resultaterne fra Dartmouth og Portsmouth.

Minimum-Alderen for at en Dartmouth-Kadet kan blive Løjtnant, er 21 Aar og 9 Maaneder, og dette kræver, at han opnaar 85 % af Karakterernes Maksimums-Værdi.

Først nu kan han betragtes som fast Officer, - som man ser, en meget lang Uddannelse, der fortrinsvis foregaar til Sø.

Jeg skal til Slut nævne, at det koster en engelsk Kadet-Fader ca. 600 £ for Skoleundervisningen og man regner, at Gennemsnitsbænkningen til sin Kadet-søn fra Indtræden paa Dartmouth til Udnævnelse til Løjtnant nu beløber sig til ikke mindre end 2.000 Pund Sterling, hvilket i Øjeblikket bliver ca. 44.000 danske Kroner!

U. S. A.

Man forstaar, at Røster har rejst sig fra Forældre om en "Demokratisering" paa dette Punkt, saaledes at Udgifterne i alle Fald kunde nedsættes til det halve.

Til Bekræftelse af dette kan oplyses, at Kadetskolen har kostet 15 Millioner Dollars (ca. 60 Mill. danske Kroner). Den blev færdigbygget omkring 1920.

Japan.

Alle Studenter i Japan imellem 16 og 20 Aar, som anbefales af Skolerne og andre Myndigheder, kan indstille sig til Adgangseksamen til Kadetskolen.

De der bestaar denne vælger derpaa Søofficers-, Ingeniør- eller Intendantur-Linien.

Adgangseksamen holdes en Gang om Aaret, og Marineministeriet afgør, hvem og hvor mange der skal antages.

I 1935 blev der af over 4000 Ansøgere antaget 130, altsaa en enestaaende Udvalgelse, hvorfor der heller ikke regnes med nogen Afgang fra Antagelsen til Officers- Udnævnelsen.

Søkadetterne uddannes paa den kejserlige Kadetskole i Etajima, medens Ingeniørkadetter uddannes i Waidzuru og Intendanturkadetter i en særlig Kadetskole i Tokyo.

Alle Udgifterne til en Kadet betales af Staten, men der gives ingen Løn. Uddannelsen paa Skolerne varer 4 Aar. En Gennemsnitsklasse for Søkadetter er paa ca. 120, en Ingeniørkadet-Klasse paa ca. 50 og Intendanturkadetternes Antal efter Behov.

Sverige.

Efter Afgangseksamen for de respektive Klasser gaar alle Kadetterne til Søs med særligt Øvelsesskib paa et 12 Maaneders Togt. Efter Togtet udnævnes Kadetterne til Underløjtnanter, og efter 1 Aars praktisk Tjeneste forfremmes de til faste Officerer.

Desuden antages enkelte Underofficerer med Sær- uddannelse.

Efter 4 Maaneders Eksercerskole fra Juli til Oktober incl. sendes Kadetterne paa Togt 5 Maaned til Udlandet.

U. S. A.

I De Forenede Staters Marine uddannes Kadetterne i Annapolis i et Skolekompleks, der er saa stort og omfattende, at det danner en veritabel By.

Til Bekræftelse af dette kan oplyses, at Kadetskolen har kostet 15 Millioner Dollars (ca. 60 Mill. danske Kroner). Den blev færdigbygget omkring 1920.

Skolen varer i 4 Aar og giver en alsidig Uddannelse. Indtrædelsesalderen er imellem 16 - 20 Aar.

Hvert Aar kan Præsidenten, Marineministeren og hver Senator indstille et bestemt Antal Kadetter, saaledes at Tilgangen fra alle Stater sikres, og Aspiranterne antages efter bestaaet Afgangsprøve som Kadet i 4' Klasse, hvorefter Sommermaanederne straks anvendes til almindelig Infanteri-Uddannelse. Hvert af Skolens 4 Aar er delt i 2 Terminer med 2 Eksaminer aarlig. Om Sommeren gaar Kadetterne fra de 3 ældste Klasser paa Togt med "Arkansas", "Wyoming" og "Oklahoma."

Kadetterne lønnes med 780 Dollars aarlig.

Det normale Antal Kadetter paa Skolen er 2000, og der regnes med en Afgangsprøve paa 40 fra Afgangseksamen til Officersudnævnelser.

Skolen ledes af en Kontreadmiral - Superintendent - der under sig har et Personel paa ca. 1000 forskellige Officerer, Lærere og Funktionærer - foruden Kadetter.

Skolen ligger i Annapolis, Maryland. Der paa følger et 3-Maaneders Togt med Sejlskibene "Garth Forch" og "Herst Vessel" samt et tredie lige nybygget Fuldekskib, "Leo Schibgeeter".

Sverige.

Seekadet Sverige antager hvert Aar Kadetter, der skal være i Alderen mellem 17 og 20 Aar, - der skal tilfredsstille visse Fordringer til Studentereksamen og tillige skal kunne svømme, - foruden at de selvfølgelig skal være svenske Undersaatter. Desuden antages enkelte Underofficerer med Særuddannelse.

Efter 4 Maaneders Eksercerskole fra Juli til Oktober incl. sendes Kadetterne paa Togt 5 1/2 Maaned til Udlandet. af Flensborg Fjord.

Desuden haves 3 Sommertogter paa hver 5 Maaneder, der for 2' og 3'Togts Vedkommende følger lige efter de 2 Klasser i Land, der hver er delt i 2 Terminer (altsaa ialt 4), nemlig en Efteraars-Termin fra Oktober til Jul og en Foraarstermin fra 11'Januar til 1'Maj.

Efter sidste Togt følger Udnævnelsen til Fänrik med et derpaa følgende obligatorisk 6-Maaneders Kursus i Land.

Ikke alene Kadetterne gaar det ud over ved denne forcerede Undervisning, men ogsaa paa Lærerne trækkes der store

Veksel, thi disse skal hver ogsaa gennemgaa et 6-Maaneders Kursus i Land.

Tyskland.

I Tyskland kræves Afgangsbevis fra en højere Skole og Alderen 18 - 20 Aar - samt Bevis for $\frac{1}{2}$ Aars Arbejdstjeneste i Lighed med de almindelige Krav for alle overordnede Stillinger i Tyskland - for at kunne ansøge om at blive antaget til at blive uddannet til Officer i Marinen.

Ansøgeren, der skal gøre nøje Rede for sin ariske Afstamning samt Grundene til, at han ønsker Antagelse som Søofficer, Ingeniør, Intendant eller Løge, gennemgaa derpaa en Række indgaaende fysiske og psykiske Prøver, forinden han om Foraaret antages til at gennemgaa en 2 $\frac{1}{2}$ Maanedes Infanteri-Uddannelse ved Matros-Stamafdelingerne i Stralsund. Derpaa følger et 3-Maaneders Togt med Sejlskoleskibene "Gorch Forch" og "Horst Wessel" samt et tredie lige nybygget Fuldskip, ^{"Leo Schlageter"} hvorpaa Udnævnelsen til Seekadet finder Sted.

Saa følger et Udenlandstogt med "Emden", "Schlesien" eller "Schleswig Holsten" paa 7 $\frac{1}{2}$ Maaned, som afsluttes af en Eksamen samt Udnævnelse til "Fähnrich zur See". Derpaa 7 Maaneders teoretisk Uddannelse paa Mürwik Kadet-skole, der store Bygning: "der Schloss am Meer" - af Kadetterne lidt respektløst men iøvrigt betegnende kaldet: "der Kloss am Meer" - der dominerer den sydvestlige Bred af Flensborg Fjord.

Den daglige Arbejdstid her er meget forceret efter at den oprindelige 1-Aars Uddannelse nu er reduceret til 7 Maanedes, idet Kadetternes daglige Undervisningstid ligger fra Kl. 0700 til 1800 foruden Lektielesning om Aftenen.

Der lægges megen Vægt paa at udvikle Kadetternes Mod og Beslutsomhed ved Dyrkning af Ridning, stærk Akrobatik, Sejlsport og Svømning, medens den teoretiske Undervisning af let forstaaelige Grunde er indskrænket til et absolut Minimum; der gives f. Eks. ingen Undervisning i Matematik.

Ikke alene Kadetterne gaar det ud over ved denne forcerede Undervisning, men ogsaa paa Lærerne trækkes der store Vekaler, thi disse maa hver Uge gentage det samme Foredrag 20 Gange, naar det erindres, at en Aargang paa ca. 400 Kadetter er delt i 4 Kompagnier a ca. 5 Grupper a ca. 20 Kadetter.

Efter dette teoretiske Kursus følger 4 Maaneders Kursus i Artilleri, Torpedo- og Efterretningstjeneste paa Special-Kursus i Mürwik, hvorpaa Fähnricherne udkommanderes med udrustede Flaadestyrker. Her trænes han i Vagtochefs-Pligter i 6 Maanedes, og efter 3 Maaneders Forløb udnævnes han til "Ober-Fähnrich", og efter afsluttet Tjeneste med tilfredsstillende Resultat til Løjtnant. Ialt $2\frac{1}{2}$ Aar, som dog allerede fra næste Aar gradvis igen skal sættes op til 3 Aar + $\frac{1}{2}$ Aars Arbejdstjeneste, altsaa i Realiteten 3 Aar og fra næste Aar ialt $3\frac{1}{2}$ Aars Uddannelse.

Der regnes med en Afgangs-Procent paa 10 fra Adgang til Afgang.

Alle Officersgrupper: Seeoffiziere, Ingeniøroffiziere, Waffenoftiziere, Vervaltungsoftiziere og tildels Sanitätsoftiziere har samme militære Grad - kaldes f. Eks. alle "Hr. Fregattenkapitän" - og har samme militære Uddannelse og samme militære Kommando og uddannes i Hovedsagen ensartet og bliver alle Officerer samtidig, Sanitätsoftiziere har dog en - delvis af egne Midler bekostet - Universitets-Uddannelse.

Krigsdygtigt Officerspersonel. Uddannelsen til Flyver er desuden obligatorisk for alle Officerer.

Frankrig

I Frankrig fastsætter en særlig Lov hvert Aar det Antal Kadetter, som skal antages til den store nybyggede og meget moderne indrettede Kadetskole, som ligger lidt udenfor Brest, - for Resten den første Kadetskole Frankrig har besiddet i Land.

Omkring 1'Juli afholdes skriftlig Adgangseksamen rundt i de franske Provinser og her sorteres ca. 2/3 af Kandidaterne fra; ved denne Eksamen er Aspiranternes Navne ukendt for Eksamenskommissionens Medlemmer.

Fra 20/7 til 1/9 sorteres yderligere fra efter mundtlig Adgangs-Eksamen, Legemseftersyn o.s.v., saaledes at et Hold paa ca. 80 à 100 af ca. 1000 unge Mennesker paa 16-20 Aar udvælges. Ca. 90 % af Kadetterne antages paa denne Maade, medens 5 % kommer fra "Ecole Polytechnique" og Resten fra Underbefalingsmændenes Klasser.

De førstnævnte gennemgaar Kadetskolen det første Aar som "Matelots de 1ère classe". Derefter bliver de "Aspirants", hvilken Titel nu bibeholdes til Officersudnævnelser. Mellem hver Klasse foretages kortere Kryds med Jagere om Sommeren. Efter Skolen gaar Kadetterne ombord paa det specielt - moderne indrettede - Kadetskib "Jeanne d' arc" paa et 1-Aars Verdensomsejlingstogt.

Ingeniør-Kadetterne gaar paa en særlig 2-årig Skole i Brest, ligesom de omtalte Aspiranter fra Underklasserne, - men alle samles ombord paa "Jeanne d' arc". Efter bestaaet Officerseksamen paa Slutningen af Togtet følger Officersudnævnelser.

Det fornylig gennemførte Principper for Undervisningen for de franske Kadetter er - i Modsætning til tidligere, hvor Matematik og en stor Almenviden blev sat i Højsejdet - nu Beherskelse af alle til Marinen knyttede Discipliner samt igennem en Opdragelse, der tilsigter legemlig Anspændelse, Offervilje og Karakterdannelse at naa Maalet: Et fuldt krigsdygtigt Officerspersonel. Uddannelsen til Flyver er desuden obligatorisk for alle Officerer.

Italien.

Det er væsentligt direkte at sammenligne Alderen for Officersudnævnelser, idet denne nemlig ikke alle Steder i Frankrig med Undtagelse af den lidt højere Antagelsesalder paa 19 Aar.

Uddannelsen foregaar paa det store moderne Marine-Akademi i Livorno og varer 3 Aar ialt med 2 ganske korte Togtuden Undtagelse frembyder udmærkede Forhold til Videre-Udter.

I det 3'Kadetaar gøres et 3-Maaneders Sejlskibstogt med de store Fregatskibe "Christoforo Colombo" og "Americo Vespucci". Herpaa følger et 6-Maaneders Togt med moderne Krydsere inden Officersudnævnelser. Gennemsnitlig Tilgang til Officersklassen er ca. 75 Søofficerer, 20 Ingeniør-Officerer og ca. 10 Vaaben-Officerer pr. Aar, der alle har Enhedsuddannelse.

Sejlskibuddannelsen. Staterparten uddanner deres Kadetter i Grupper, d. v. s. deler Uddannelsen i en teoretisk, en praktisk og en special -----. Typisk Eksempel herpaa er Tyskland, f. Eks. i Modsetning til vor Uddannelse. For delene ved et saadant Gruppe-System er, at man lettere kan forkorte

En Sammenligning imellem de forskellige Landes Kadetuddannelse er fremstillet grafisk paa den ophængte Plan, idet de forskellige Felter betyder henholdsvis Sejlads med Sejlskib, Sejlads med søsarlige Kadetskibe og Sejlads med andre Orlogsskibe. Uddannelsen i Land er markeret med Rubrikker in blanco. er den, at man derved sikrer en mere homogen Udviklingslinje. Forneden kan den gennemgaaende overalt forkortede Uddannelse som Følge af Verdensoprustningen i Rubrikken 1937 direkte sammenlignes med den normale Uddannelsesperiode, som den var forinden Oprustningen, f. Eks. i 1933. Igen, en det da 18) Near Sammenligning foretages, maa jeg henlede Opmarksomheden paa, at Antagelsesalderen varierer og blandt andet er afhængig af de forskellige Landes Skoleundervisning, der er meget divergerende. Det bemærkes, at Gennemsnitsalderen ligger ved 18 - 19 Aar med Antagelseskrav, som overalt svarer til en til vor Studentereksamen omtrentlig svarende Skoleuddannelse.

Det er vanskeligt direkte at sammenligne Alderen for Officersudnevnelsen, idet denne nemlig ikke alle Steder danner Skellet for afsluttet Kadetuddannelse, hvilket England er det mest typiske Eksempel paa.

Falles for alle Lande her angivet er, at de alle uden Undtagelse frembyder udmærkede Forhold til Videre-Uddannelse af den nyudnævnte Officer ved permanente Udkommandoer med et moderne Flaademateriel, - i gret Modsetning til vore egne Forhold, hvor man faktisk maa kræve, at Kadetter saa at sige maa have Kendskab til alt ved Afgangen fra Kadetskolen, idet Udkommandoerne herhjemme jo desværre baade er sjældne og kortvarige, i alle Fald i Krigsskibe.

Kun 2 Lande - Tyskland og Italien - benytter Sejlskibsuddannelsen. Størsteparten uddanner deres Kadetter i Grupper, d. v. s. deler Uddannelsen i en teoretisk, en praktisk og en speciel Uddannelse. Typisk Eksempel herpaa er Tyskland, f. Eks. i Modsetning til vor Uddannelse. Fordelene ved et saadant Gruppe-System er, at man lettere kan forkorte eller forlænge f. Eks. den teoretiske Uddannelse uden at kompromitere de andre Grupper, f. Eks. den praktiske til Søs, hvad vi blandt andet ikke kan, idet vor praktiske Uddannelse er en direkte Funktion af den teoretiske. Fordelene ved det System, som blandt andet Sverige og vi anvender, er den, at man derved sikrer en mere homogen Udviklingslinie i Uddannelsen

Dersom nogen nu vil stille det Spørgsmaal, om det da ikke vilde være hensigtsmæssigt ved en radikal Ændring at overgaa til en saadan gruppevis Uddannelse herhjemme, maa jeg svare, at dette har man ikke kunnet tidligere, idet det ikke har været muligt at faa et Kadetskib til Raadighed paa andre Tider end om Sommeren, saa at man paa dette Punkt har maattet følge samme Uddannelsesprincip, som vi har arvet fra Plan II, der kort fremstiller de mere væsentlige Ændringer i Uddannelsesplanerne,

Sejlkrigsskibenes Tid, hvor Udrustningerne udelukkende laa i Sommerhalvaaret.

Idet jeg gentager vore særlige vanskelige Forhold ved Manglen paa krigsmæssige Udkommandoer for vore Officerer, er vi derfor tvunget til at knæsette Principet: "Jo daarligere Plaaede, jo bedre Uddannelse", forudsat at vi vil søge at opretholde en vis Standard af vort Søofficerskorps.

Dette beder jeg bragt i Brindring, dersom nogen skulde undre sig over, at vor Kadetuddannelse er Nr. 3 i Længden imellem de paa Planen opstillede Magter og fastholde, naar jeg nu i det følgende overgaar til at omtale vore Uddannelsesplaner.

Indskrænker vi os til at betragte vor Kadetuddannelse, fra 1868, - det Aar, da det historiske Søcadetacademi blev transformeret til en Søofficersskole, - springer det straks i Øjnene, at jo nærmere man kommer op til vor Tid, jo hyppigere ændres Uddannelsesplanen.

I disse 69 Aar fra 1868 til 1937 har der ialt været 32 forskellige Ændringer i Uddannelsesplanen, og deraf falder de 19 indenfor Aarene 1911-1936, ialt 25 Aar, altsaa meget ustabile Kaar at arbejde under.

Faa - der ikke selv har prøvet det, forstaar vist, hvad det egentlig vil sige, stadig at skifte Uddannelsesgrundlag i en flerkaarig Skole og hvilke Vanskeligheder og Ulemper dette medfører, først og fremmest for Kadetterne, men ogsaa for Lærerne og Skolens Administration. Jeg taler i denne Forbindelse ikke om den naturlige Udvikling, som selve Læsestoffet altid maa være underkastet grundet paa den tekniske Udvikling indenfor Fagene, men kun om Ændring i Uddannelsesetid og Uddannelsesform.

En Oversigt over vor Kadetuddannelse illustreres bedst ved at betragte Plan II, der kort fremstiller de mere væsentlige Ændringer i Uddannelsesplanerne,

Plan II. Oversigt over Kadetuddannelsen 1868 - 1937.

Skoleplan af Aar.	Uddannelsen.		Talt Aar	Anmærkninger.
	Før Kadetskolen.	Paa Kadetskolen.		
1868	Variierende. Til sidst privat Kursus med Adgangseksamen.	Søkadet 6 Aar	6	Gamle Søkadet - Academi-Ordning.
1868	Ingen Eksamen. Lærling ca 9 Mdr. Privat Kursus 1 1/4 à 2 1/4 Aar 2 (à 3) Aar.	Aspirant 1/2 Aar Elev 2 -- Kadet 2 -- 4 1/2 Aar	6 1/2 à 7 1/2	Formaal: Uddanne unge Mænd til Officerer af Linien og Officerer i Koffardimarinens, derfor dobbelt Antal Elever end Kadetter.
1881	- do -	- do -		Samme Antal Elever som Kadetter. Alle kaldes Kadetter. Normalt Antal 18+12 = 30. Formaal: Kun Sekondløjtnanter i Marinen.
1904	Realeksamen. Lærling ca. 2 1/2 Mdr. Privat Kursus 6 -- Adgangseksamen 8 1/2 Mdr.	Aspirant 1/2 Aar Kadet 4 -- 4 1/2 Aar.	5 1/4	
1912	Realeksamen (el. 1' Gym.) Lærling 2 Mdr. Privat Kursus 6 -- Adgangseksamen 8 1/2 Mdr. eller fra 1916: Studentereksamen. Aspirant 2 1/2 Mdr. Tillægsprøve 2 1/2 Mdr.	Aspirant 1/2 Aar Kadet 3 1/2 -- 4 Aar Kadet 3 1/2 Aar 3 1/2 Aar	4 3/4 3 3/4 (3 1/4)	Vintertogt som Klasse A (kun udført i 1921 og 1922) altsaa i Realiteten 4 1/4 Aar. Studentereksamen indførtes ogsaa (Besparselse for Staten, Sikkerhed for Forældrene). Ingeniørkadetter og Søkadetter fælles Uddannelse om Bord.
1916-22				Søkadetter og Ingeniørkadetter fælles Uddannelse. Graden Søkadet indført.
1923	Studentereksamen m.m. Lærling ca. 2 Mdr. Lærlingetogt 6 -- 8 Mdr.	Aspirant ca. 1/2 Aar Kadet 3 -- 3 1/2 Aar	4 1/3	Privat Kursus bortfalder. Studentereksamen med Minimumskrav Kl. A's Vintertogt ophævet definitivt.
1929	Studentereksamen Lærling ca 6 Mdr. 6 Mdr.	Aspirant ca. 10 Mdr. Kadet i 3 Aar 3 Aar 10 Mdr.	4 1/3	Aspirant Klassen oprettes paa Skolen.
1933	Studentereksamen Lærling i 5 Mdr. 5 Mdr.	Aspirant i 10 Mdr. Kadet i 4 Aar 4 Aar 10 Mdr.	5 1/4	Et 4' Aar tilføjes som Kadet paa Grund af Officersskolens Nedlæggelse i 1932. Klasse B udkommanderes som Underbefalingsmænd. Selvstændigt Studium i de 2 ældste Klasser. Tjenestekendskabs-Undervisningen og praktisk Uddannelse reorganiseres. Læsning om Bord ophæves.
1934				Intendanturkadetter og Kystkadet aspiranter optages paa Skolen.
1937	Studentereksamen Lærling i 4 Mdr. 4 Mdr.	Aspirant i 11 Mdr. Kadet i 3 Aar 3 Aar 11 Mdr.	4 1/4	"Reduceret 33 Plan" med 1 Aars kortere Uddannelse af Hensyn til 1937 - Lovens forøgede Antal Søofficerer.

hvornaar de varierende Uddannelsesplaner indførtes, men ik-
Varigheden af Uddannelsen forinden Optagelse paa Skolen
og paa Skolen, samt Længden af Uddannelsen ialt forinden
Officersudnævneelse.

Lysbillede Nr.2)

(Gennemgang af Plan II)

Efter denne Oversigt skal jeg give en kortfattet
Fremstilling af Grundene til, at denne 5-årige Uddannelse
saa hurtigt blev forladt, skønt der fra alle Autoriteter
indenfor Søværnet udtaltes Tilfredshed med dens Resultater.

Allerede inden Søværnsloven 1937 var forelagt Rigs-
dagen, gav Ministeriet Ordre til skolen om at fremskomme med
2 reslag til Endring af ~~Søværnets~~ Skoleforhold^{ell} efter den for-
ventede Vedtagelse af Forsvarslovene, saaledes at der i
Løbet af 6 Aar skulde tilvejebringes tilstrækkeligt Personel
til Udfyldning af de iflg. Loven forudsatte Personel-Udvi-
delser samt Dækning af de Vakanser, som fremkom ved aarlig
Afgang.

Samtidig skulde Søofficersskolen undersøge, om man
ved Hjælp af en Tilbygning af den nuværende Skolebygning
kunde skaffe tilstrækkelig Plads eller i modsat Fald hvilke
Krav man vilde stille til en ny Skolebygning.

Efter nøje Overvejelse af Sagen fremsendte Skolen sit
Svar, der i en længere Redegørelse gik ud paa at bevare
den i 1933 fastsatte 5-årige Uddannelsesplan, fordi 1) den
i Praksis havde vist sig god, og fordi 2) den af alle blev
anset som staaende over tidligere Uddannelsesplaner, og
fordi 3) man paaviste, at en ^{midlertidig} Medsættelse af Uddannelses-
tiden ikke gav den ønskede Forøgelse af Søofficerernes Antal.

Den foreliggende Udfyldningsopgave burde efter Sø-
officersskolens Anskuelse løses ved en midlertidig ^{meget rationel} Ordning,
gaaende ud paa i 3 Aar at antage et tilstrækkeligt Antal
Navigatører og give des en 2-årig Uddannelse sideløbende med
den normale Uddannelse af matematiske Studenter.

Der skulde saa i denne 3-årige Overgangsperiode
uddannes en eller flere store Klasser samtidig, thi kun

herved opnaas den mest rationelle Personelforøgelse, men ikke ved at forkorte Uddannelsestiden for Søkadetterne i Almindelighed.

Uddannelsen for Navigatorer kunde gøres saa kortvarig, fordi man derved kom "gratis" til følgende Fag:

- Sømandskab,
- Navigation,
- Skibbygning,
- Maskinlære,
- Radiolære,
- Søret
- Sundhedslære.

Under Sagens Behandling blev det imidlertid meddelt, at Søvarnskommandoen, der var blevet holdt underrettet om Sagen, - af forskellige Grunde ikke kunde bifalde den foreslaede Uddannelse af Navigatorer, samt at det var kendt, at der gjorde sig en politisk Interesse gældende for at give Skolen Tilgang ad andre Veje end de normale, nemlig dels fra nysproglige Studenter og dels fra unge Mennesker med Realeksamen.

Ganske i sig selv med hvad Tilfælde har været i Sverige jof. Redaktør Jørn Petersen's Betænkning om Officerskorpsets Reorganisering.

Inden Overvejelserne vedrørende disse Punkter var tilendebragt, blev Søvarnslovene imidlertid vedtaget, og Marineministeriet beordrede som Følge heraf, i Skrivelse af 1'April 1937, at den samlede Uddannelsestid for en Søofficer skulde nedsettes fra 5½ til ca. 4 Aar med det Formaal at tilvejebringe den af Lovforslaget foreslaede Forøgelse af Søofficerspersonellet saa hurtigt som muligt uden en væsentlig Forøgelse af Udgifterne. Skrivelsen meddelte endvidere at der i det kommende Aar kun kunde paaregnes Udrustninger som de sidste Aar.

Det sidste var en for en ny Uddannelsesplan meget ubehagelig Passus, idet denne kulkastede visse Planer fra Skolens Side, der gik ud paa at lade den beordrede Nedsættelse ramme den teoretiske Uddannelse og bibeholde den praktiske Uddannelse til Søs, altsaa overgaa til en Form for den tidligere omtalte Gruppe-Uddannelse.

Dessuden har man allerede gjort Skolen opmærksom paa, at den endelige Skoleplan skulde være klar til Trykning i Sommeren 1938.

Allerede den 13te April forelaa en Betænkning som Svar paa Marineministeriets Forholdsordre, og Betænkningen gik i store Træk ud paa, at Undervisningen i den tidligere Kadet-Klasse A og B med sit korte og lange Semester skulde slaas sammen til een Klasse, saamt at Lærlingetogtet skulde afkortes saaledes, at den samlede Uddannelsesetid kunde nedsættes med eet Aar.

Med Hensyn til Undersøgelserne vedrørende Muligheden af Optagelse paa Søofficersskolen af unge Mænd med nysproglig Studentereksamen, med Realeksamen eller med Mellemskoleeksamen, som man ogsaa inddrog i Undersøgelserne, viste det sig, at - bortset fra de praktiske Vanskeligheder ved at arbejde med flere helt forskellige Uddannelsesplaner samtidig paa Skolen - at enhver anden Optagelse end den normale vilde medføre meget forøgede Udgifter, saaledes vilde en 6-årig Uddannelse af Realister f. Eks. medføre en anlæst forøget Udgift af ca. 60,000 Kroner om Aaret, foruden at en Gennemførelse heraf vilde medføre betydelige praktiske Vanskeligheder ved Underbringelse saavel i Land som om Bord.

(Budget)

Som eneste farbare Udvej, Søofficersskolen kunde foreslaa med Hensyn til at skaffe forøget Tilgang uden uforholdsmæssig Bekostning var under de givne Forudsætninger, at Ansøgere med Realeksamen og en ^{Adgangs} ~~en~~ Tilgangsprøve til Polyteknisk Lærestalt midlertidig kunde betragtes som kvalificerede.

Disse Spørgsmaal har imidlertid ikke fundet sin endelige Løsning, bl. a. fordi det viste sig, at der for indeværende Aar var tilstrækkelig kvalificeret Tilgang, hvilket isørbigt har været Tilfældet lige fra Skolen efter en Række meget magre Aar indførte en energisk Propaganda i Form af isjnefaldende Avertissementer, Udsendelse af illustreret Pjece og Foredrag med Film fra Skolens Liv, ganske som Tilfældet er i Ulandet.

I Overensstemmelse med denne Indstilling approberede Marineministeriet en midlertidig Uddannelsesplan for 1937/38, baseret paa en 4-årig Uddannelse ialt og saaledes, at den endelige Skoleplan skulde være klar til Trykning i Sommeren 1938.

Derudover har man allerede i Aar gjort Skolens gamle Klasse, Søka-

detaspiranterne, saa stor, som Forholdene overhovedet tillader det, idet Klassen i Aar har 18 Aspiranter, - alt for at fremskynde Udfyldningen af Personelvakanzen saa hurtigt som muligt.

Den saaledes nugældende Uddannelsesplan gaar i Korthed ud paa nærliggende samme Antagelses-Betingelser som forhen, d. v. s. matematiske Studenter, der først faar en lille Maanedes Eksercerskole i Land og et 3-Maaneders Togt som Lærling for dernæst at blive optaget i Søkadet aspirantklassen den 1. November hvert Aar. Efter et 5 Maaneders teoretisk Semester tages Adgangseksamen, hvorefter Aspiranterne gennemgaar en Kadeteksercerskole og et Togt med Kadetskibet paa 4 Maaneder inden de optages som Søkadetter i Klasse C. Denne Klasse gennemgaar derpaa i 12 Maaneder med en teoretisk Uddannelse paa 6 Maaneder, der afsluttes med Mellemprøven, hvorpaa følger Kadeteksercerskolen og et 4 Maaneders Togt med Kadetskibet.

Undervisningen i næste Klasse, Klasse B, afsluttes med Afgangsprøve B, der svarer til den tidligere Overgangsprøve, hvorpaa følger et 4 Maaneders Togt som Kvartermester udenfor Øvelsesskibet og endelig sidste Klasse, Klasse A, med Afgangseksamen A og Vagtschefstogt med Kadetskibet, - alle Kadetklasser af samme Længde med ca. 6 Maaneders Undervisning i Land og ca. 4 Maaneders Togt. Ialt $4\frac{1}{2}$ Aar med 5 Søtogter paa kun ca. 19 Maaneder ialt, men da saaledes, at den i 1933 fastsatte Udvikling i den praktiske Uddannelse i Hovedsagen bibeholdes, nemlig et Lærlingetogt, som svarer til en menig værnepligtig Orlogsgasts Tjeneste; et Aspiranttogt, som svarer til en Mathes Tjeneste; et Kadettogt i Klasse C, der svarer til en Underkvartermesters Tjeneste; et Klasse B Togt som Kvartermester og et Klasse A Togt som Vagtschef.

Vil man resumere Fordele og Mangler ved denne Uddannelsesplan, skal jeg kortelig fremstille dem som følger:

defter Fordele: 1) Bekostningerne ved Kadetternes Skoleuddannelse formindskes med de Udgifter, der svarer til tidligere Klasse A.

2) For enkelte af de videregaaende militære Fags Vedkommende, der fremtidig vil blive doceret paa en senere oprettet Officersskole, - som forudsattes oprettet for de Kadetter, som kun faar den 4-Aars Uddannelse, - vil Eleverne modtage denne Undervisning paa et senere Tidspunkt, hvor de maa forudsettes at have større Erfaring og Modenhed.

Mangler: 1) Den praktiske Uddannelse vil blive forkortet fra nu ca. 26 til fremtidig ca. 19 Maaneder, og dette sidste Tal maa betragtes som betænkelig lille. Til Sammenligning kan anføres, at Kravene til Sejlads til Styrmandseksamen er 48 Maaneder, heraf 18 Maaneder i søgaaende Sejlskib. Selvom Kadetternes Sejlads i Skoleskib regnes dobbelt til 38 Maaneder, en Værdivurdering der iøvrigt for Kadetskibets Vedkommende ingenlunde er anerkendt af Ministeriet for Handel og Søfart, vil det ses, at Kadetterne er langt tilbage for Koffardimarinens tilsvarende Personal, hvilken Omstændighed kunde give fornyet Vind i Sejlene for den Opfattelse, som allerede ofte har været fremsat, at Søofficererne mangler *mange som man maaske efterhaanden bør sætte sig ind over maa som den* Sejmandsuddannelse, ~~hvilket~~ ikke kan virke gavnligt paa Stændens Prestige i Almindelighed.

2) De fremtidige Søofficerer vil i deres første Officersaar ikke kunde gøre saa god Fyldest paa Grund af den ringere Uddannelse.

3) Den praktiske Uddannelse kan i den kortere Tid ikke tilrettelægges saa hensigtsmæssig som tidligere. Den efter den ~~sædvanlige~~ ^{tidligere} Plan udførte Sejlads om Vinteren i Nordøsten og Nordatlanten som Lærling og som Kvartermester (Søka-

detter i Klasse B) falder bort og erstattes af Togter, der udelukkende falder om Sommeren, og som ikke direkte er en

følge af den forkortede Uddannelsesplan, men som altid vil

4) Uddannelsesplanen levner mindre Tid til Selvstudium og deraf følgende Opdragelse til Selvstændighed og Ansvarsfølelse, end hvad tidligere var Tilfældet i de eldste Klasser.

5) Nødvendigheden af fremtidig at have et specielt Skoleskib for Kadetter er ved den forkortede Uddannelse blevet meget væsentlig understreget, idet det fremtidig vil blive endnu vanskeligere for ikke at sige umuligt at paalægge Øvelsesskibet andre Opgaver end de, der kun knytter sig til Kadetuddannelsen.

Den væsentligste Mangel ved Søkadetternes Uddannelse i de senere Aar er imidlertid, at den efter Uddannelsesplanen nødvendige praktiske Uddannelse til Søs kompromiteres, idet der ikke raades over et særligt Øvelsesskib, der har til Hovedopgave at uddanne Søkadetter. Manglen paa Farvandskendskab i danske Farvande, paa Undervisning i praktisk Torpedo- og Søminelære, paa Artilleriskydninger og paa visse andre Discipliner som Svømning m.m., hvilket alt ikke kan udføres i grønlandske Farvande, hvor Kadetterne i de senere Aar altid har opholdt sig og samtidig skulde passe Inspektionstjenesten der, gør sig stadig mere og mere gældende.

Endelig kommer en Mængde administrative Vanskeligheder samt Vanskeligheder ved at undervise Klasser paa 20. Forholdene vil blive særlig vanskelige ombord, jeg peger kun paa Problemet med, hvorledes man i Praksis vil uddanne 20 Kadetter i Klasse A ordentlig i Vagtochefstjeneste foruden flere andre Fag, som det fører for vidt at komme ind paa her.

Dette er dog imidlertid kun Vanskeligheder, der knytter sig til Overgangsperioden, og som ikke direkte er en Følge af den forkortede Uddannelsesplan, men som altid vil vise sig, naar man i kortere Tid skal skaffe et relativt stort Antal Kadetter.

Søkrigsskole-
projektet:

Jeg skal nu komme ind paa en Omtale af det andet Punkt i mit Foredrag, nemlig Spørgsmaalet om den Bygning, hvori Kadetterne har faaet og i Fremtiden skal have deres teoretiske Undervisning, idet man forstaar, at under disse Forhold vil den gamle Bygning i Gernersegade paa ingen Maade slaa til.

Søkadetkompagniet, som Kadetkorpsets oprindelige Navn var, thi først i 1753 indførtes Navnet "Søkadetkorpset", havde først til Huse paa Bremerholm i et meget beskedent Bindingsværkshus, der havde Vinduer ud til Holmens Kanal, og efter at en Plan om en særlig Akademibygning paa Gammel Holm første Gang var blevet opgivet i 1717, rykkede Søkadetterne fra disse meget daarlige Forhold i 1728 ind i det gamle Operahus, den senere Rigsdag og nuværende Landsretsbygning, som stadig ligger paa Hjørnet af Fredericiagade og Bredgade. Her delte de i ca. 40 Aar Bolig med Landkadetterne, men da dette Naboskab imidlertid ikke udviklede sig til gensidig Fordel og Forstaaelse, rykkede Landkadetterne efter forskellige Forhandlinger ud i 1768, saaledes at Søkadetterne lige fra 1788 havde denne Bygning for sig selv. Den Opblomstring som vor Flaade havde under Christian VI, medens General-Admiral-Lieutenant Grev Frederik Danneskjold-Samsøe havde Ledelsen af Flaaden, skulde ogsaa komme Søkadetterne til Gode.

Bygningen, som stadig ligger i Bredgade Nr. 76.

I 1747 betemtes det nemlig, at Søkadetakademiet nu endelig skulde have ^{sin} saalange ønskede Bygning paa Gammelholm. Denne Bygning blev tegnet af ingen ringere end Philip de Lange, og med Glæde ser man Tegningerne af dette Palæ med sin smukke Parolsal og sit stilrene Rokoko-Ydre. En indgaaende Beskrivelse heraf findes i Christian Elling og Viggo Møller's interessante Doktordisputats om Holmens Bygningshistorie fra 1680 til 1950. Desværre vilde Skæbnen ej heller denne Gang, at Søkadetterne skulde faa Foden under eget Bord, thi da Danneskjold blev styrtet, skulde ogsaa hans Ideer følge hans Fald, og med en saa spinkel Motivering som den, at "de unge Mennesker løb Fare for at forfalde til Vidtløftighed ved at gaa den lange Vej fra Toldboden til Gammelholm", skrinlagdes Projektet, og den Bygning, paa hvis Frontespiece der stod "Det Kongelige Søcadetacademie" og som var rejst der, hvor det nuværende Hotel "Kongen af Danmark" ligger, blev derpaa taget i Brug af Admiralitetet, som havde til Huse her indtil 1865, da Marinen - som bekendt - rømmede Gammelholm til Fordel for Kommunen.

I 1788 flyttede Søcadetacademiet til et af de ledige Palæer paa Aalienborg og forblev her til 1827, netop i det Palæ, som vort Kronprinsepar bebor nu i vore Dage. Det var her, at Sneedorff præsenterede sit Korps for Nelson, og her skænkede Nelson Korpsset to Guldmedailler med Opfordring til Kadetterne om at stræbe efter at ligne ham, - et Brev der stadig ligger paa vore Kadetters Forsamlingssal. Det var ogsaa indenfor dette Palæ's Mure, at samme Kommandør Sneedorff formulerede den Sætning, som saa ofte citeres: "Intet Søcadetacademi - ingen Sætet, ingen Sætet - intet Danmark".

Efter at Kongefamilien skulde disponere over dette Palæ i 1827 blev Søkadetterne atter hjemløse og fandt nu Bopæl - atter i en 40-aarig Periode - i den gamle Gaard, som stadig ligger i Brødgade Nr. 76.

Efter Søcadetacademiets radikale Andring i 1868 blev Academi-gaarden desværre solgt og efter en kort Overgangs-tid paa Christiansholm blev den nuværende Skole i Nyboder forhenværende og den nuværende Forsvarsminister ved Be-taget i Besiddelse, da Kadetterne kom hjem fra Togtøt i 1869.

Da Marinen i Aaret 1869 havde overtaget den en halv Snes Aar før byggede Nyboders Pigeskole, blev Kadetskolen, eller Søofficersskolen, som den hed, udvidet til at kunne huse ca. 20 á 24 Kadetter.

I 1884 udvidedes Skolen til at kunne rumme 30 Kadetter ved at bygge Fløjene til Gaarden sammen, saaledes at den mærkelige Lysningsgaard, som vi alle har undret os over, fremkom.

Med denne Ombygning forandrede Skolebygningen sig i det store og Hele ikke før i 1933, da den 5-aarige Skoleplan indførtes, og der blev indrettet Sove- og Læselokafer til de 2 eldste Kadet-Klasser.

Omtrent paa dette Tidspunkt stillede forskellige Institutioner ~~udenfor Søværnet~~, berettiget Krav om at faa deres Kadetter uddannet paa Skolen i Lighed med et Princip, nemlig Søkadetter i Linien og Reserven, Kystkadetter, Intendanturkadetter og Maskinkadetter alle Officeræksgrupper skal uddannes samlet. Derfor optoges Intendanturkadetterne og delvis Kystkadetterne paa Skolen, idet man ^{bl.a.} indsaa den Fordel det vilde være for Søværnet, at saa mange som muligt af de forskellige Officeræksgrupper derved kunde lære hinanden at kende.

I 1935 maatte Skolens Kapacitet som Følge heraf udvides til 45, og samtidig hermed indsendte Skolen et For-slag til enten at forøge Skolebygningen ved en Tilbygning til en af Fløjene ud paa Pladsen eller bygge en hel ny Skole, idet Strømpilen nu ogsaa tydede paa en foreget Til-bygningsingeniør fra Bygningsvæsenet var udsendt af

Marineministeriet til Tyskland og England for at studere det viste sig imidlertid snart, at en Tilbygning vilde blive uforholdsmæssig dyr - nemlig 70-80.000 Kroner - og

isvrigt aldrig vilde blive tilfredsstillende.

Jeg kan i denne Forbindelse oplyse, at både den forhenværende og den nuværende Forsvarsminister ved Besøg paa Skolen begge tydelig havde givet til Kende, at de ikke havde troet, at Kadetterne både under saa daarlige Forhold, som de i Virkeligheden gør.

Vi er imidlertid naaet op til Søveksloven af 1937 og den dermed forbundne Personelforøgelse.

Søofficersskolen fik herefter Ordre til at udarbejde et Projekt sammen med Søværnets Bygningsvæsen til en ny Skole, stor nok til at rumme Overgangsperiodens stærkt forøgede Kadetantal, der eksempelvis med Klasser paa ca. 20 i en Overgangsperiode paa 3 Aar vil stige til ca. 75 Kadetter og Aspiranter foruden Kystkadetter og Intendanturkadetter.

Efter Overgangsperioden skulde Skolen være stor nok til at kunne rumme samtlige Kadetkategorier til hele Officersgruppen. En saadan Centralskole skulde da være tilstrækkelig stor til at kunne rumme ca. 80 Kadetter, nemlig Søkadetter i Linien og Reserven, Kystkadetter, Intendanturkadetter og Maskinkadetter og eventuelt Flyverkadetter samt et Officerskursus.

I Foraarets Løb blev der udarbejdet et Projekt, som blev indsendt til Marineministeriet, som derefter har faaet Regeringen til at foreslaa en første Bevilling paa 350.000 Kroner til Byggesummen paa næste Aars Finanslovsforslag. Udgifterne til en ny Skole er anslaaet til 780.000 Kroner.

I Efteraaret har en Kommission, bestaaende af Skolens Næstkommanderende samt en Arkitekt og en Bygningsingeniør fra Bygningsvæsenet været udsendt af Marineministeriet til Tyskland og England for at studere derværende Marineskoler, og Projektet er nu saa vidt udarbejdet, at jeg her i Aften med Marineministeriets

Projektet.

Tilladelse i store Linier kan give Beslutningen et Indtryk af, hvorledes man har tænkt sig den nye Skole. Tidsspildende Omklædning, som Skolens hidtil har haft, findes afløst af Sport paa Skolens Idrætbaner, medens Friheden saa ogsaa koncentreret i Week-end i højere Grad end før - alt i Takt med Tidens Oprindelig havde man tænkt sig, at Skolen skulde passes indⁱ Planbygningens Mure for sammen med Mastekranen saa at sige at hvile paa en historisk Jordbund, men dette Projekt maatte forlades af Hensyn til selve Skolekravene, hvor ønskeligt end selve Projektet af arkitektoniske Hensyn kunde være. I stedet projekteredes Skolen henlagt paa en Plads paa Nyholm, der begrænses mod Øst af Hovedvejen, mod Vest af Skibadivisionens Kaj, mod Nord af Mastekranen og Planbygningen og mod Syd af den gamle vestre Takkeløftsbygning, saaledes som D'Herrers om lidt vil faa det at se paa Lysebilleder. Man søgte med dette Projekt ved Afgrænsning af Trærækker at samle Arealer i begrænsede Pladser for at skabe en vis Helhed samtidig med at fremhæve og faa de gamle Bygninger til at virke saukt i Helhed med det nye. En Beboelsefløj og en Idrætsfløj. Som det ligeledes Mod Nord skabes samtidig i Forbindelse med Planbygningen en Økserserplads for Kasernen. Skolen tænkte placeret saa nordligt som muligt paa Nyholm, dels af byplanmæssige Hensyn, - idet alle militære Virksomheder er planlagt saa nordlig som mulig paa Nyholm med de fabrikmæssige Virksomheder mod Syd, - dels af skolemæssige Hensyn for at skabe den bedst mulige og mest praktiske Forbindelse med Skolens Svølsøfartsøjer i en Havn, der giver direkte Adgang til Inderredens, - dels for at skabe bedst mulig Forbindelse med Skolens Idrætsfløj og den Syd for Skolen projekterede Idrætsplads.

Det er nemlig Meningen, at udnytte de Muligheder for Sport, Idræt og Fartøjssejls, som Holmen frembyder, saa inten-

Hovedfløjen bygges om en Parcel, hvorefter Klasseværelser, Laboratorium og Bibliotek er grupperet nærlig som i Gernerøgade. I Stueetagen findes Skolens Hovedindgang med Forhal og Hovedtrappe.

sivt som mulig. Den i vore Dage noget antikvarede Eftermiddagspromenade paa Strøget med dertil hørende tidspildende Omklædning, som Kadetterne hidtil har haft, tænkes afløst af Sport paa Skolens Idrætsbaner, medens Friheden saa maa koncentreres i Week-End i højere Grad end før - alt i Takt med Tidens Krav herhjemme og i Udlandet.

Da det imidlertid viste sig, at Kystflaaden og Flaadestationen hævdede, at denne nordlige Placering af Skolen vilde komme til at genere Skibsdivisionen ved eventuel Mobilisering, i Særdeleshed naar dennes Enheder opnaar den ønskede Forøgelse, maatte Skolen renoncere paa sine Krav, og Resultatet blev, at Skole-Projektet rykkedes noget Syd over, i Særdeleshed da Jordbunden her er bedre egnet til Udgravning til Gaskelder end paa Terrainet ved den gamle Bedding, der vilde være vanskelig at bearbejde. Dette Problem skal jeg imidlertid komme tilbage til senere.

Bygningen er inddelt i 3 Fløje, der indrammer en Gaard, der er aaben mod Syd, og Fløjene bestaar af en Hoved- og Sidefløj, en Beboelsesfløj og en Idrætsfløj. Som det ligeledes vil fremgaa af Lysbillederne, har man i et Forslag henlagt Skolefløjen med Hovedindgang mod Øst, saaledes at det sammen med Spanteloftsbygningen danner en Plads, der i særlig Grad vil komme Hovedfløjen til Gode. I et andet Forslag havde man ^{taenkt} sig dette Forslag spejlvendt, et Forslag, som jeg tror, man vil blive staaende ved, saaledes at Hovedbygningen kommer til at ligge mod Vest mod Kajen med Hovedakse i Mastekranens Akse. Herved vilde man opnaa en smuk Tilgang ^{til Skolen} gennem Mastekranen til Hovedindgangen, hvilket imidlertid nu ved den lidt sydligere Beliggenhed bliver noget forrykket.

Hovedfløjen og Beboelsesfløjen bestaar af 3 Etager og Idrætsfløjen af een Etage, men i 2 Normaltagers Højde. Hovedfløjen bygges om en Parolsal, hvorefter Klasseseværelser, Laboratorier og Bibliotak er grupperet nærlig som i Gernerisgade. I Stueetagen findes Skolens Hovedindgang med Forhal og Hovedtrappe.

samt Kontor, Skrive- og Vagtstue placeret.

Fra Forhallen, eller "Gyldenløves Hal," er der gennem en Række Glasdøre direkte Adgang til "Niels-Juel-Salen," (man har nemlig tænkt sig at opkalde de forskellige Lokaliteter efter Schelte eller kendte Søofficerer), hvorfra der er Adgang til Bibliotek, Forsamlingsal samt Spisesal, der ved en forskydelig Skilleveg er adskilt fra Forsamlingsalen, saaledes at Spisesal, Forsamlingsal og Parloal og eventuelt Bibliotek kan anvendes samlet og for Eks. danne Ramme for Marineministeriets Representation el. lign.

Paa 1. og 2. Sal ligger ialt 10 Klasserørelser i forskellige Størrelser med Adgang fra Balkon samt i Tilknnytning hertil Lærerværelse, Laboratorie o.s.v.

Fra Forhallen og Hovedtrappen er der Adgang til Beboelsesfløjens 3 Etager, der ligeledes faar Navn efter en af vore Schelte. Denne Fløj er indrettet med Korridorer samt Forbindelse med Idrætsfløjen.

I Stueetagen findes mod Syd Spisesal samt Messe og Soverum for Mességæster og Kokke, der alle paatænkes at være militære, med Organisation som ombord i et Skib.

Mod Nord findes et moderne indrettet Køkken, Opvask, Vaskeri, Kedelrum og øvrige sekundære Rum.

Mod Nord udfor Køkkenafdelingen ligger Køkkengaarden med Tilførsel af Varer og Brændsel samt Cyclestald og Garage.

Paa 1. Sal er mod Syd Lukaf for vagthavende Officer samt Lukafer til 1, 2 eller 4 Kadetter. Fra Lokalerne er der Adgang til en sydendt Terrasse, og mod Nord findes Vaskerum, Brusebade og Toiletter.

Paa 2. Sal findes ligeledes Kadetlukafer, medens den vestlige Del er Infirmeri og Legelukaf.

I Idrætsfløjen, hvor der er Svømmehal og Gymnastiksal udenfor selve Undervisningslokalerne, staar i direkte Forbindelse med Beboelsesfløjen, saaledes at Kadetternes Omklædning og Bad foregaar i Beboelsesfløjen. Knytten til Mari-

seministeriet for som Konsulent at give den fornødne Garanti i denne Retning. Denne Mand skulde ligeledes plan- Den mod Skolegården vendende Side af Idrætsfløjen staae lægge den indvendige kunstneriske Udsmykning, saaledes at ved en Række Døre i Forbindelse med fri Luft, saaledes at bl. a. det værdifulde Inventar af stor historisk Betyd- gvelserne efter Vøjrliget kan foregaar ude eller inde.

Gaskelder-Problem^{et} er ikke helt løst endnu, ^{med sine} ~~med sine~~ ~~Grundene, der består af den gamle Skole, der meget dyrt at~~ ~~daglig vil kunnne udsmykkes til alle Slags skandale Rum, Apmagasin, o. s. v.~~ ~~arbejde.~~ Iøvrigt er Kravene til en Gaskelder ganske støttet af et nationalt Fond som Carlsbergfondet el. lign. simple, de skal kunde optage saa mange Mennesker som muligt kunde de fornødne Midler maaske skaffes til en passende i en Række Rum, som forbindes med en Gang, der har et luft- kunstnerisk Udsmykning.

stet Slusekammer i hver Ende. Skodder og Døre skal kunne lukkes lufttet, og i hvert Kælderrum skal være et Luftrensings- nogle maaske allerede har undret sig over Betegnelsen apparat og Sandsække til at stoppe evtl. Lækager med. Des- "Skolekole".

uden skal der være Tærklosetter og et Betontag, stærkt nok Grundene til, at man ændrede det gamle, smuk- til at bære en Sammenstyrtning af den ovenliggende Bygning - ke og historiske Navn "Søkadetatskolen" i 1869, et Navn men altsaa ikke bombefast. Taget skal helst være beton- som Skolen havde baaret i 168 Aar, var fortrinvis poli- underlagt som Sikring mod al Brand i Tagetagen breder sig tiske, idet man vilde frigøre sig fra Fortiden og det, nedefter. Dette er kort fortalt de Krav som bl. a. stilles der mindede om Tiden før Grundloven, men Resultatet har til alle nybyggede Kaserne i Tyskland.

været, at man siden da aldrig har fundet et godt Navn i Ydermere tænkes opført af Jernbeton af H. t. Mod- Stedet.

standskraft ved Luftangreb, eller af almindelige Mursten. Fra 1869 til 1904 hed Skolen "Søofficerssko- lene", fra 1904 til 1932 "Kadetskolen", men kaldtes i den- ialt Kr. 785.000,00 som er opført paa navnte Aars Finans- ns Tid for "Søofficersskolen", og fra 1932 hed den atter kovaforlag med ca. 1/3 af Beløbet, og Bygningen skulde "Søofficersskolen", men kaldtes nu til "Gensæld altid vare færdig Sommeren 1939, saaledes at den kunde tages i "Kadetskolen". Skolens nuværende officielle Navn "Søoffi- Brug pr. 1. Oktober 1939.

Endelig skal jeg tilføje, at Skolen har indstillet ^{til} ~~til~~ ~~andre Kadetter faar deres Uddannelse paa Skolen, og Navnet~~ M. Ministeriet, at den endelige Afgørelse af Skolens vil i Fremtiden blive ganske misvisende, naar alle ^{Ydre} ~~Ydre~~

samt kunstneriske Udsmykning skulde sikres ved en Arkitekt- ikke konkurrence for at opnaa, at Bygningen virker afstikkende indenfor de meget krævende Omgivelser, som bestaar af nog- le af de mest arkitektonisk værdifulde Bygninger paa Hol- men, blandt andet Kronebygningen, Mastekranen, Spantelofts- bygningen o. s. v., subsidiært, at disse Krav sikres ved, at en anerkendt Arkitekt eller Kunstner knyttes til Mari-

neministeriet for som Konsulent at give den fornødne Garant i denne Retning. Denne Mand skulde ligeledes planlægge den indvendige kunstneriske Udsmykning, saaledes at bl. a. det værdifulde Inventar af stor historisk Betydning, som vor gamle Skole har, kan bevares og passes ind i den nye Bygning.

- Nr. 1. *Oversigt over* Igennem en særlig Bevilling, muligvis understøttet af et nationalt Fond som Carlsbergfondet el. lign.
- Nr. 2. *Oversigt over Kadetuddannelsen 1869 - 1932* kunde de fornødne Midler maaske skaffes til en passende kunstnerisk Udsmykning.

Nr. 3. *Situationsplan: Forslag I.* Til Slut skal jeg omtale Skolens Navn, idet nogle maaske allerede har undret sig over Betegnelsen

Nr. 4. *Forslag II.* "Søkrigsskole".

Nr. 5. *Situationsplan, Kvalificeret Forslag.* Grundene til, at man ændrede det gamle, smukke og historiske Navn "Søcadetacademiet" i 1869, et Navn

Nr. 6. som Skolen havde baaret i 168 Aar, var fortrinsvis politiske, idet man vilde frigøre sig fra Fortiden og det,

Nr. 7. *Salgsplan.* der mindede om Tiden før Grundloven, men Resultatet har været, at man siden da aldrig har fundet et godt Navn i

Nr. 8. *Salgsplan.* Stedet.

Nr. 9. *Færdig og snit.*

Nr. 10. Fra 1869 til 1904 hed Skolen "Søofficersskolen", fra 1904 til 1932 "Kadetskolen", men kaldtes i denne Tid for "Søofficersskolen", og fra 1932 hed den atter

Nr. 11. *Færdig og snit.* "Søofficersskolen", men kaldtes nu til Gengæld altid "Kadetskolen". Skolens nuværende officielle Navn "Søofficersskolen" er imidlertid allerede nu ulogisk, idet flere andre Kadetter faar deres Uddannelse paa Skolen, og Navnet vil i Fremtiden blive ganske misvisende, naar alle Kadet-Kategorier kommer paa Skolen, endelig kan man daarlig tilkommandere Officerer til et Officers-Kursus paa en "Kadetskole".

Forslagene til et nyt Navn har været talrige, der er baade Marineakademi, Marinchøjskole, Søværnets Officersskole og mange flere. Da der imidlertid knytter sig alvorlige Mangler ved næsten alle Navnene, og der stadig

lader til at være en politisk Uvillje mod Betegnelsen "Akadem", og som forelsbig blevet slænde ved den Betegnelse, som benyttes i Udlændet, og som især er af betydning for de Lysbilleder.

- Nr. 1. Oversigt over Søkadetteres Uddannelse (Længden af).
- Nr. 2. Oversigt over Kadetuddannelser 1868 - 1937

Lysbilleder.

Jeg skal nu tillade mig at forvise 7 Lysbilleder

- Nr. 3. Situationsplan: Forslag I.
- Nr. 4. Situationsplan: Forslag II.
- Nr. 5. Situationsplan, Sydlige Forslag.
- Nr. 6. Stueplan.
- Nr. 7. 1' Sals Plan.
- Nr. 8. 2' Sals Plan.
- Nr. 9. Facade- og Snit.
- Nr. 10. Tegning fra Skolegaarden.
- Nr. 11. Facade mod Havnen.

Jeg beklager, at jeg til Trods for at jeg nu har lagt mig til at arbejde på det tekniske Felt i Aften af tekniske Grunde som har kunnet give en overfladisk Fremstilling af disse to for vor Marine Fremtid saa vigtige spørgsmål, men jeg har stadig følt mig fristet til at være mig længere ud i Entoltheder, som Tiden tillader, besjælet som jeg er af den Interesse, som erfaringsmæssig kribler enhver Skoleofficer, naar han kommer til at arbejde med Skolen og Kadetterne. Jeg kunde ogsaa have ønsket at medtage noget mere, bl.a. nogle interessante Entoltheder fra den Tjennerejse, jeg som medlem af den Kommission, der skulde studere Kadetskoler i Udlændet, lige har gjort, men dette kan jeg ogsaa reconstruere paa, for ikke at komme til at trætte mine Tilhørere.

Naar jeg nu til Slut vil udtrykke det høje for denne Sag, som ligger os alle saa nær paa Sinde, saa vil jeg haabe, at Skolen, naar den næste Gang staar overfor en se-

lader til at være en politisk Uvilje mod Betegnelsen "Akademi", er men foreløbig blevet staaende ved den Betegnelse, som benyttes i Udlandet, og som iøvrigt er entydig bestemt og dækker Begrebet godt, nemlig: "Søkrigsskolen".

Lysbillede.

Jeg skal nu tillade mig at forevise 7 Lysbilleder af den projekterede Søkrigsskole:

(~~2 Situationsplaner~~) Nr. 1 & 2,

(~~2 Facade-Snit~~) Nr. 3 & 4,

(~~3 Etageplaner~~) Nr. 5, 6 & 7.

Jeg beklager, at jeg til Trods for at jeg nu her lagt saa meget Beslag paa Selskabets Tid i Aften af naturlige Grunde kun har kunnet give en overfladisk Fremstilling af disse to for vor Marines Fremtid saa vigtige Spørgsmaal, nemlig vore Kadetters Uddannelse og de Omgivelser, hvori de ne gror frem. Jeg har stadig følt mig fristet til at vove mig længere ud i Enkeltheder, end Tiden tillader, besjælet som jeg er af den Interesse, som erfaringsmæssig griber enhver Skoleofficer, naar han kommer til at arbejde med Skolen og Kadetterne. Jeg kunde ogsaa have ønsket at medtage meget mere, bl.a. nogle interessante Enkeltheder fra den Tjenesterejse, jeg som Medlem af den Kommission, der skulde studere Kadetskoler i Udlandet, lige har gjort, men dette maa jeg ogsaa reconcere paa, for ikke at komme til at trætte mine Tilhørere.

Naar jeg nu til Slut vil udtrykke ~~det~~ et ønske for denne Sag, som ligger os alle saa nær paa Sinde, saa vil jeg haabe, at Skolen, naar den næste Gang staar overfor en Re-

vision af sin Uddannelsesplan, næste kunne få Lov til kun at tage rent saglige Hensyn til den bedst mulige Uddannelse for vore Kadetter med ~~Bevægelse~~ ^{betragtelig Bevægelse} til at kunne afpasse Følgter og Teori i lige Grad efter hinanden, kort sagt, Frihed til at kunne tage de Hensyn, som vilde baade Sagen og vor Marine bedst, samt at de Mænd, der kommer til at arbejde hermed, maa have en heldig Haand.

Igennem de 236 Aar, som vor gamle Skole har bestaaet, har den gennem skiftende Tider hidtil forstaaet at bevare gode Traditioner som dansk Undervisningsanstalt, og den har indenfor sine Mure uddannet talrige unge Mænd fra alle Samfundslag til Søofficerer, som med Ære har tjent under vort Flag.

Gid de Søkadetter, som nu skal modtage deres Uddannelse, for første Gang i det gamle Korps Historie i en Bygning, der helt er bygget til sit Formaal, heri maa kunde få en Opdragelse, som berettiger dem til med Hæder at kunne følge i Fædrenes Spor.
